

ردی فحصم حال طصا تائ ارق لمحت

- ن آرق ردی فحصم لوق شریذپ مدع
- ءارق لا تاقبط بتک زا یخرب
- تائ ارق فال تخا ردی راذگ هطقن مدع ریثأت

رد ی فحصم لوق شریذپ مدع ن آرق

دناوخب ده اوخیم روط ره یسک ره هدش ثعاب هدوبن هطقن نوچ دنیوگیم یخرب اقاقتا: درگاش

؛دینک هاگن ،ماهدرک داجا **یاهفص** کی یگزات هب .دندنزیم یبیرغ و بیج ع یاهفح الصا :داتسا و دناهت شادرب ار ن آرق یخرب دنتفگی م .دوب فورعم نی االصا .نی یفحصم ل ن م ن آرق ل ملعت اورذخا .هیوار دامح دنام .دورب داتسا دزن دیاب .دشاب عامس دیاب .دنداوخی م طلغ اهنیا .دنداوخی م ن آ یور زا فحصم یور زا اما دوب دل ب مه ار ن آرق .دوب دل ب رعش رازه رازه رازه .دوب عالطالا ریثک یلیخ و لقن ار وا تافیحصت ،هتشون فیحصت هک مه یرکبوبا ن آ .دوب هدی نشن داتسا زا ینعی .دنداوخی م ن آلا ؛دندومرفی م دایز اقا جاح ار یفحص ؛یفحصم و میراد یفحص .هدناوخی م تروص هچ هب هک دندکیم .هدوب حالطصا هک م نیبیم ماهدی سر ن م هک

ملع زا تبحص دوب مشاه یب گرزب هک نسح نب هللا دب ع و ترضح نیب دندومرفی م دایز اقا جاح امش زا ن م هک درک ضرع ماما هب و تفگ ار شدوخ فاصوا ؛«کنم عجشا ،کنم ملع انا» تفگ .[1]دش رفن ود مسا ،درک دازآ هدنب ردق نیا هلاوه یلیعلهلایلص ربمایپ تدج دندومرف مه ترضح .م تسه ملع ا هلاسم کی اما .م تسه ملع ن م هک دوب هتفگ لوا .دوبن دل ب هک مه وا .وگب ار اهنآ زا رفن هد ای دوب روهشم نوچ .«یفحص لجر تن» داد بابوچ ترضح هب .دوبن دل ب مه دنادب دیاب هک یاهداس یخیرات مه مالسلام هیلع همئا دوخ .دندادیم ار اهنیا هک تسا اهنآ زا و دندادن نارگید هک دنداد ییاهزیچ همئا هی آ کی ترضح اجنیا اما .دندرکیم دنتسم مه هی داع بابسا هب دوب ییاضف یتقو ،دنتشادن یغنام لجر تن» ترضح هب نسح نب هللا دب ع ات -دندومرفی م ییابیز نایب هچ اب اقا جاح- دنداوخی م .م تسه یفحص روح نیا ،هلب ؛«یسوم و میهاربا فحص معن» دندومرف ترضح ،تفگ «یفحص

و دنک زاب روطنیمه ینعی ؛«یفحصم ل ن م ن آرق ل و یفحصم ل ن م ن آرق ل اورذخا» دنتفگی م اذل ار یتیاور یرایس تئارق ل همدم رد ؛دیراذگب مه رانک ار تاکن نیا .دندادیم زیهرپ ن آ زا .دناوخب دیجلال یف ابوتکم ناک ن آرق ل ن ،قاورلا لب ق ن م یجی فالتخالل امانا» دندومرف ترضح هک میدروا

اقیقد ینعی .دناهداد تبسن نیا هب ار تاور فالتخا ،[2]هنم نوذخا یف نوتأی سانللا ناکو مدألاو داتسا زا .دنداوخی م و دندم آیم دب و دندرکیم یشاقن ار فحصم ینعی .تسا نی یفحصم راک نیمه یلیخ یاهزیچ .دوب دنداوخی م ناشدوخ هک یروطنامه هکلب .دندوب هدی نشن و دندوب هتفرگن هیبنتللا باتک .دینک هعجارم ناتدوخ .تسین تقو مدید اما م ناوخب متفگ ن م ؛تسه مه یراده دندخ .دندکیم رکذ ار تافیحصت نیا .تسا موس نرق یارب هک تسا یباتک ؛فیحصتلا شودخ یلع

ترضح هک ییاضف رد هک تسا نیا رب لاد اهنیا .مدرکیم ضرع ار یفحصم همیمض هب یرایس تیاور یانعم هب ،«دیجلال یف ناک» دنیوگیم مه دب و «قاورلا لب ق ن م یجی فالتخالل امانا» دندومرف مدرم و دنتفگی م ،هدوب هدرتسگ هک دوشیم مولعم اذل .تسا «نی یفحصم ل فالتخا اورذخا» نیمه ةنس ةئارق ل نا ؛دشاب هدی نشن داتسا زا و دشاب هتشاد دنس دیاب هکیلاحرد ،دندی نشیم مه هکنیا و دنس و تنس هب رطان تاور فالتخا ینعی .دناوخب دوخ یسک ره هک تسین روطنیا .ةعبتم نیب زا رگید اهنآ ینعی .دش وحم ادعب هک دوب یاهدرتسگ یاضف هکلب .دوبن دیوگب داتسا

تشدگ تقو اما میوگب زورما متساوخیم هک دوب یلضف یاقآ باتک رد مه اهزیچ زا یضعب.تفر

،دشاب «فرح ةعبس» ثیدح زا هابتشا یقلت هب رطان دناوتیمن «فالتخال امنا» ایآ ۲:درگاش . دننک تئارق ،فرح ةعبس ثیدح رد تسا هدش هداد لی هست هک هچنآ رب لوصا رد ینعی

دئاقع رد دناوتیم تئارق فالتخا ایآ هک مینک شح نآ زا دیاب اما دنیوگیم تئارق نآلا :داتسا .میسریم نآ هب هللاش نا .هن ای دشاب

،تسا تاکرح و لوصا روظنم :درگاش

،دندوب مزتللم عامس هب مه لوصا رد :داتسا

یقلت تروص نیاب هب مدرم هک تسا نیاب فرح ةعبس ثیدح رد رگید لامتحا یلو هلب :درگاش .لوصا رد هدش هداد لی هست هک دنتشاد

رد اما ،تسا رتاوتم همه اه شرف تفگیم بجاح نبا ،تسا بجاح نبا فرح نامه امش روظنم :داتسا .مینکیم یسررب میدیسر بجاح نبا فرح هب ی تقو هللاش نا .دنتسه فلتمخم اءا هوح

،تئارق نیب ردآلثم ؟دشاب تافالتخا زا هنوگنیاب هب رطان دناوتیمن ثیدح نیاب ینعی :درگاش ؟دشاب خنس نیاب زا دناوتیم هءاش تئارق .میراد هءاش تئارق

ماما نحل هک تسا نیاب ،مراد «یجی فالتخال امنا» تیاور هس-ود زا نم هک یتشادرب :داتسا نیاب دنیوگب دناوخیم ینعی .تسا یفنم فالتخا نیاب اب مالسلالهیلع ماما دروخر و مالسلالهیلع هب شا ههل و اءا هک یسک ایآ .میورب ولج تایبدا نیمه اب دیاب .تسین بوخ هک تسا یفالتخا یرگید اما دناوخیم یدزی ههل اب وا ،دناوخیم تروص نیاب هب ؟دوشیم مومزم فالتخا ،تسا تروص نیاب اهنیاب و « فالتخال امنا » ثیدح نیاب نم ،تسا مومزم نیاب هک تفگ ناوتیمن .دناوخیم یمق ههل اب .دوشیم ثول نآ تایصوصخ زا یضعب موش دراو نآلا رگا .موش دراو ادعب هک ماهتشاذگ ار

[1] ۳۶۳ :ص ۸، ج (ةيمالسإل - ط) ي فاكلا

۷ص ي رايسلا دمحم نب دمحا-تءارقلا [2]

ءارقلا تاقبب باتك زاي خرب

زا .تسا هدش هتشون يىاهباتك دندومرف ناشيا هك يباب نيا رد .منكىم ضرع اري ايلك تاكن نم
يكي .ديامرفب تشادداي اراهنيا .دناهتفگ رطس دنچ نيا رد ناشيا هك ينيمه ينعي .ديج و مي دق
هرابود .تسا يناد يارب يمي دق باتك نيا .روج او و روج .تسا ءارقلا تاقبب باتك مهم بابوا زا
ني دلا مچن ديسلل يناثلا ديهشلل نب نسح خيشلا ءزاج رد ،راونا لاراجب رد ؛منك ديكأت مه اوخيم
رسپ ملع م بحاص هري بك ءزاج ناشيا ؛ءفورعملل ءري بلكل ءزاج لاب يني سحلا دمحم ديسلل نب
دنيامرفي ملع م بحاص كي و تصش محفص رد .دناه دروآ لصفم اري ناث ديهش

لوسر دهع نم ءارقلا ردصت نم و نيرقملا و ءارقلا تاقبب باتك اضيا يوري و
نبا نع دانس لاب اضيا ورمع يبال ءئامعبرا و ني ثالث و سخم ءنس يلا ص هللا
شيغب نب دمحم نب دمصلل دبب دمحم يبال يرقملا يلع هتارق لاق دودولا دبب
دمحم نب ميحرلا دبب مساقلا يبال يوحنلا يرقملا يلع هتعمس لاق يناسغل
يلع هتعمس لاق مساقلا يبال نب ناميلس دوا يبال يلع هتعمس لاق يجرخلا
[1]هفنصم

نم ءارقلا ردصت نم و نيرقملا و ءارقلا تاقبب باتك اضيا؛ناشردپ ينعي ؛«يوري و»
يناد دوخ .جنپ و يس و دص راهچ ؛«ءئامعبرا و ني ثالث و سخم ءنس يلا ص هللا لوسر دهع
ركذ اري تاقبب مامت لاس نا ات .هدرك تافو شدعب لاس هن ينعي .هدرك تافو راهچ و لهچ و دصراهچ
نع» .دناه دروآ اري دنس البق ؛«دانس لاب اضيا» ،يناد ديعس نب نامثع ينعي ؛«ورمع يبال» .هدرك
دمحم نب دمصلل دبب دمحم يبال يرقملا يلع» اري تاقبب نيا ؛«هتارق لاق دودولا دبب نبا
نب ميحرلا دبب مساقلا يبال يوحنلا يرقملا يلع هتعمس لاق يناسغل شيغب نب
هك تسا يسك نامه ؛«مساقلا يبال نب ناميلس دوا يبال يلع هتعمس لاق يجرخلا دمحم
هفنصم يلع هتعمس لاق» .دنهديم حيچرت اري وا باتك دش فالخا رگا يدوعس فحصم رد متفگ
تسه اهتسد رد الاح .تسا يناد ءارقلا تاقبب باتك يارب يناد ديهش و ملع م بحاص دنس نيا ؛«
باتك .تسني اهرافمارن رد .تسني اي تسه هخاباتك رد نا زا يا هخسن مناديم نم ؟تسني اي
ناشيا .تسني باتك نيا اما ،دشاب باتك نيا ات تسه ياهنيمز هك نا رقل مولع رد مه نا ،يناد
ارچ هك دوب نيا دوب بللج نم يارب هك يزي اهنت .مياهنداوخ اري باتك نيا ام هك دنيوگيم دنراد
نيا ارچ هك مدز سدح اچنيا زا .تسا دلج تسني ب .«ادلجم نيرشع باتكلا اذه تي ار» ديوگيم ،تسني
.تسا يناد ءارقلا تاقبب باتك نيا .هدوب تخس .هدوب ميحج نوچ .هدنامن باتك

مان ود اب ءارقلا تاقبب باتك ود يبهذا لصا .هدش هتشون روطنيمه ،دييآم وا زا دبب هب يتقو
رابطلا ءارقلا ءفرعم يرگيد و طاफल ءركذت يكي .دراد

؟دشابيم نامدوخ لاجر نيمه :درگاش

و تياور ءامسا ي ف تاياردلا ءياهن يكي .دراد باتك ود يريز نبا .هقبط هب اما ،هلب :داتسا
ءارقلا تاقبب ي ف ءياهنلا ءياغ باتك رد و هدرک هصالخ اري نا اما ميرادن هك اري باتك نيا ،تاءارقلا
ءياغ رد .رفن نيلوا هدش بلغت نب نابا لثم الثم .تسا هدروآ اري هتارقلا فوحر بيترت هب
و دننكي عورش ترضح دوخ نامز زا تاقبب رد اما هدروآ اري ءامسا ابفلا فوحر بيترت هب هياهنلا

تسا تروص نی هب مه یبهذ ءارقلا تاقب ط اذل .دنیوگی م ار داتسا و درگاش

تاقب ط زا ،مدرک عورش ار مدوخ هیاردلا ءهه باتک ادتبا دیوگی م یرزج نبا هیاهنلا ءاغ همدم رد ینعی .مدرک هفاضا نآ هب مه ثلث ود اهنآ ربهوالع و متشادرب مه یبهذ تاقب ط زا ،متشادرب یناد هصالخ ار نآ دش میچ سب زا دیوگی م اما .هیاردلا ءهه دش و مدروآ ار اهنیا دیوگی م .هدهش ربارب هس دم دیاب دنراد ناشیا هک یشیامرف رد هک تسا ییاهباتک اهنیا .مروآیم هیاهنلا ءاغ رد و منکیم .میشاب هتشاد رظن

ظافحلا تاقب ط .تسا یبهذ زا دعب هک .تسا ۷۸۲ یفوتم یعفاش رالس نبا رابکللا ءارقلا تاقب ط رد .دنوشیم طوبرم لصف نی هب هک دنتسه ییاهباتک اهنیا .یرزج نبا هیاهنلا ءاغ و یطویس یف لصف ؛تسا اچنیا هب طوبرم هک تسه **یلصف** یطویس ناقتال باتک ، ۲۵۱ حفص ،لوا دلج یاج مادک ره هک تسا یبلاطم اهنیا اما .تسا هدام رتاوت عاونا ثحب زونه.ءارقإلاب نیرهتشملا .تسا زاین شدوخ

رد یراذگ هطقن مدع ری ثأت

تائارق فالتخا

هتشان تئارق فالتخا ندم آ دیدپ رد یری ثأت چه یراذگ هطقن :درگاش

یتائارق فالتخا اما .هذوب هدرتسگ رایسب هذوب نامز نآ رد هک یتائارق فالتخا دینی ب :داتسا صصخت ناشرمع یاپ ات رس هک دندوب یناسک ینعی .هن ،هدش یراذگ رتلیف و هیفصت زا دعب هک رگیدی نعی .تفر نیب زا اهنیا ،دنداد لیکشت ار کیسالک ءارقا بیترت اهنیا هکنیا زا دعب .دش .مدناوخ تروص نیا هب ار هتشون نیا نم دیوگب یسک ره هک دوبن نیا لاجم

دوب هدش فالتخا اش نم اهراذگ هطقن نیا میوگب میناوتم یاهرود هچ رد :درگاش

.تسا هذوب یباسح مود نرق رد :داتسا

هتشان فالتخا زا یمهس دصرد دنچ امش رطن هب :درگاش

راک یصصخت یاهدع هک ییاضف رد .تسا یعامتجا راک نوچ ،هذوب دایز یلیخ اضف نآ رد :داتسا یزیچان رایسب راک .تسا یمک راک ،دندنکیم یگدنز عامتجا نطب رد هک یرفن نارازه نیب ،دندنکیم رثا دعب لاس تسیود رد ،دعب نرق رد .دندکیم ءارقا رفن دنچ هب و دنیشن یم صخش کی هک تسا میوگیم اذل و .دوب یلیخ مه اهنیا و دوب مهارف یرتسب اهنآ دوخ نامز رد الا و .دهدیم ناشن ار شدوخ روطچ نیا دنتفگیم و دندناوخم .دوب دایز اهنیا مدرم نیب رد ینعی .تسا اهنآ هب رطان تیاور هک ؟! یناوخم هک تسا ینآرق

.دمآیم دوجو هب انعم هب لقن نیا دندرک یم غامس ار نآرق رگا :درگاش

یعفاش ات هباحص زا .ماهروآ محفص کی رد ار دهاش هذراود .دنتسنادیم زیاجّالّصا ،هلب :داتسا شدوخ عراش هک هذوب نیا ناش هدیقع ینعی .تسا زیاج هک دنتفگیم یتحارهب هک دندوب یناسک هجوتم کلّام رگا [1]دیوگیم مزح نبا متفگ اذل و .دینک توالّات انعم هب ار نآرق امش هک هداد هزاج هدش ضوع تتین هذ دعب هب دهاجم نبا ییاضق اب امش .تسین رفاک مدرکیم ضرع .تسا رفاک دوب مه کلّام دوخ .دنتسناد یم رفاک ار اهنیا هک دوب ییاضف رد کلّام .تسا رفاک کلّام یاو ییوگیم و مدیسرپ داتسا زا دیوگیم .دراد ریسفت بهو نبا ؛...دیسرپ وا زا بهو نبا شدرگاش هکنیا زا دعب تشاذگ اروش رد رمع هک یرفن شش نآ تفگ دعب ؛! دشابن زیاج اچ تفگ ؟ ینادیم زیاج ار نیا وت .فحصم مهنم دجاو لکل ناک .دنتشان فحصم همه

.تشان باتزاب هدی آ رد اهنآ قیقّد یاهراک و ءارق نیا تارثا .دوب تروص نیا هب اضف هکنیا روطنم نیا دنتفگیم .دندی دندخم دندوب صصختم هک یناسک دناوخم هابتشا یسک رگا ادعب ینعی یربط .دش شوهارف همه ،دندوب انعم هب لقن زا ،دندوب یفحصم زا یشان تائارق فالتخا اذل .تسین ناناملسم ام نیب رد نآلا فرحا ؤتس دیوگیم مکحم .دینی بب ار وا **همدقم** ،هدرک تافو ۳۱۰ لاس رد رگیدی نآلا دوب ناناملسم نیب ام زا لبق هک یفرح شش دیوگیم یواحط .دیوگیم مه **یواحط** .تسین

امش هب هک تسین دیوگیم ،هدب ناشن ام هب ار اه نآ هک دننکیم حرطم تلق نا لوا .تسین ام نیب
هدش وحم و هتفر نیب زا دیوگیم یربط .مهذب ناشن

؟هدش فیحصت هک تسایاه نآ ناشروطنم :درگاش

برطاضم یربط تاملک .دندوب هدروآ فدارم مدرم هک ییاه نآ ینعی دیوگیم اّحیرص یواحط :داتسا
نیب دروم شش نآ هک دنکیم حیرصت یلو .تسا دارم دیوگیم یهاگ و هدش لزان دیوگیم یهاگ .تسا
تسین ام

نیملاعلا برهلل دمحللو

(۴/ ۱۷۱) مزح نبال ماکحألا لوصأ یف ماکحألا[1]